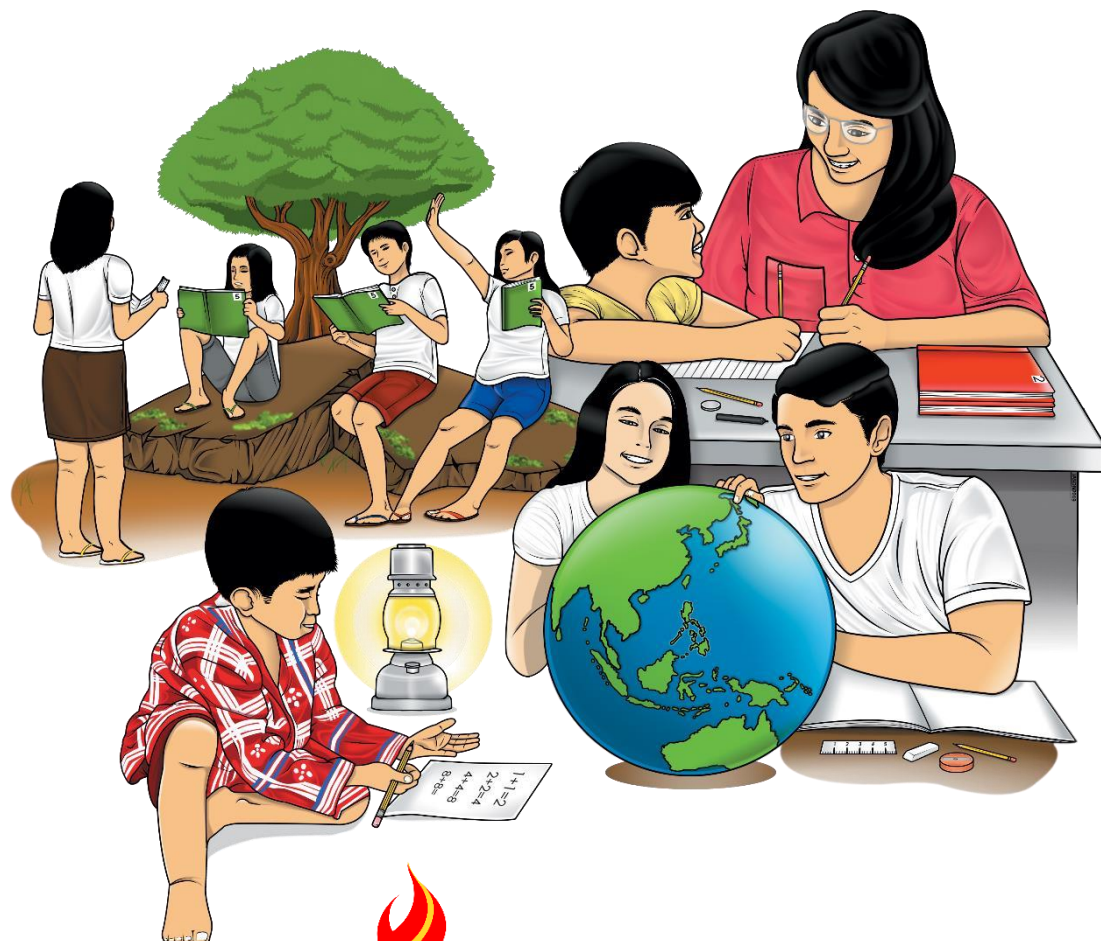

Filipino

Unang Markahan – Modyul 3

Kasarian ng Pangngalan

Filipino – Baitang 4
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan– Modyul 3: Kasarian ng Pangngalan
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Criselda T. Taduran

Editor: Laila C. Namoro, Jerickson D. Getizo

Tagasuri : Rechie O. Salcedo, Dinnah A. Bañares

Tagaguhit: Emma N. Malapo, Jerome R. Guadalupe, Mark Anthony O. Taduran

Tagalapat: Rey Antoni S. Malate, Nathan A. Bea, Jasmin S. Simata, Gladys Judd D. Perez

Tagapamahala: Gilbert T. Sadsad

Francisco B. Bulalacao, Jr.

Grace U. Rabelas

Ma. Leilani R. Lorico

Nora J. Laguda

Jerson V. Toralde

Belen B. Pili

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region V

Office Address: Regional Center Site, Rawis, Legazpi City 4500

Mobile Phone: 0917 178 1288

E-mail Address: region5@deped.gov.ph

Filipino

Unang Markahan – Modyul 3

Kasarian ng Pangngalan

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Filipino 4** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Kasarian ng Pangngalan!**

Ang modyul na ito ay pinagtutulungang dinisenyo, nilinang, at sinuri ng mga edukador mula sa pampubliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy, upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan, at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis, at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa **Filipino 4** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa **Kasarian ng Pangngalan!**

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Alamin

Kumusta? Ikaw ay nasa ikatlong modyul na ng pangngalan.

Kung sa nakaraang modyul ay naging mahalaga ang pagtukoy ng tiyak na ngalan ng noodles, shampoo o sardinas na dapat mong bilhin, sigurado akong higit na mahalagang malaman mo ang wastong katawagan para sa babae, lalaki at iba pa. Siguradong matutuwa ka sa mga katawagang matutuklasan mo para sa tao, hayop at iba pa.

Sa araling ito ay lalo mong mapalalawak ang iyong kaalaman sa iba't ibang katawagan na tumutukoy sa tao, bagay, hayop, pook at pangyayari.

Halika, umpisahan na natin!

Inaaasahang makakamit mo sa modyul na ito ang kasanayang:

1. Nagagamit nang wasto ang kasarian ng pangngalan sa pagsasalita tungkol sa sarili at ibang tao sa paligid; at
2. Nakasusulat ng talata tungkol sa sarili.

Subukin

A. Panuto: Piliin ang dapat gamiting pangngalan na bubuo sa diwa ng pangungusap. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

1. Bibili kami ng blusang gagamitin ni_____ sa kaniyang kaarawan.
A. ate B. kuya C. tito D. lolo
2. Maglalaro ng basketbol ang _____ ko mamaya.
A. bunso B. tito C. nanay D. lola
3. Dumating ang bago naming _____ sa aming paaralan. Siya ay magtuturo sa unang baitang.
A. nanay B. prinsipal C. diyanitor D. guro
4. Hindi malaman ng mga tao kung lalaki o babae ang _____ anak ni Don Henry.
A. bunsong B. lolo C. tiyo D. tiya
5. Ang nakasuot ng Barong Tagalog ay siyang _____ niya.
A. nobya B. tiya C. nobyo D. tita

B. Panuto: Gamitin ang mga pangngalan sa loob ng kahon sa ibaba upang mabuo ang talata. Isulat ang sagot sa papel.

kapitbahay	inahin	manok	nanay
tinola	sisiw		kapitbahay

- Mahilig akong mag-alaga ng hayop. Mayroon akong
 (6)_____na nagbibigay sa akin ng itlog. Tinawag ako ni
 (7)_____. Sabi niya, wala kaming ulam kaya't ang mahal kong
 (8) _____ ay naging tinola. Mabuti na lang mayroon pa 'kong
 (9)_____ na ibinigay ng maganda kong (10)_____.

Binabati kita! Natapos mo ang unang pagsubok.
 Alamin natin sa **pahina 11** ang wastong sagot sa mga tanong.
 Saang antas ka nabibilang?

- 9-11 tamang sagot – NAPAKAHUSAY!
 6-8 tamang Sagot – MAGALING!
 3-5 tamang sagot – PAGBUTIHAN PA.
 0-2 tamang sagot – KAYA MO YAN!

Aralin

1

Kasarian ng Pangngalan

Balikan

Magbalik-aral ka.

Basahin ang tsart tungkol sa pangngalang **pantangi** at pangngalang **pambalana**. Ibigay ang hinihingi sa patlang:

Pangungusap	Pantangi	Pambalana
Nakita ko ang mga frontliners sa ospital.	_____	frontliners ospital
Sumigaw ang pasyente nang mahulog ang bote ng Paracetamol	_____ <i>Paracetamol</i>	pasyente _____
Isa ang tiya ko sa nakaligtas sa sakit na Covid-19	_____ <i>Covid-19</i>	<i>tiya</i> _____

Sa mga pangngalang nasa pantangi at pambalana, matutukoy mo ba ang mga katawagang ginagamit sa lalaki at babae? Kung ganoon, ipagpatuloy ang mga susunod na gawain.

Mga Tala para sa Guro

Ipaalala sa mga batang gagamit nito na huwag gawing katatawanan ang pagtawag sa mga taong may kapansanan o ang mga taong iba ang oryentasyon sa kanilang kasarian. Huwag ring kalilimutan na ang walang kasarian sa pangngalan ay bumabanggit sa mga pangngalan na walang buhay.

Tuklasin

Basahin mo ang tula sa ibaba.

Ang Aming Pamilya

*Masipag si ama,
mabait si ina,
matulungin si kuya,
at si bunso naman ang nagpapasaya.*

*Si ate ang tagalaba,
ako naman ang tagaplantsa.
Mga gawain sa bahay
ginagawa namin nang sabay-sabay.*

*Pagtutulungan ay mahalaga
sa aming pamilyang laging masaya.
Kung ang lahat ay may pagkakaisa
lahat ngingiti sa tuwi-tuwina.*

*Alin – alin ang mga
pangngalang
tumutukoy sa ngalan
ng **babae?***

lalaki?

**Ang hindi mo
tiyak?**

Walang kasarian?

**Higit mo pang tuklasin ang mga
salitang tumutukoy sa kasarian ng
pangngalan. Tayo na!**

Suriin

Sa tulong ng tula, isulat mo sa tsart ang mga pangngalang nabanggit. Ilagay sa bilang 1, ang mga pangngalang tumutukoy sa ngalan ng lalaki, bilang 2 kung ito’y sa ngalan ng babae, bilang 3 kung di mo tiyak na babae o lalaki at sa bilang 4

kung ito’y walang kasarian. Kopyahin ang tsart at sagutin sa iyong notebook.

1	2	3	4

Sino-sino ang inilista mo sa bilang 1?

Sino-sino ang inilista mo sa bilang 2?

May naisama ka ba sa bilang 3?

Ano-ano ang inilista mo sa bilang 4?

Maliban sa mga nailista mong ngalan ng pambabae at panlalaki, ano-ano pa ang katawagang ginagamit sa mga lalaki? Sa babae?

Ipagpatuloy mo ang iyong gawain.

Ang ginawa nating pagtukoy sa mga ngalan ng tao, hayop, at bagay, kung ito’y panlalaki, pambabae, at di-tiyak - kung babae o lalaki at para sa walang kasarian ay tinatawag na **kasarian ng pangalan**.

Magtanong sa iyong kakilala, kaibigan at kapamilya at ilista mo sa tsart ang mga sumusunod ayon sa katawagang mayroon sa inyong lugar.

Pambabae	Panlalaki
Di-tiyak	Walang kasarian

Mahusay! Nasagot mo ba ang mga tanong?

Lagi mong tatandaan...

Ang **Pangngalan** ay may kasarian. Maaari itong pambabae, panlalaki, di- tiyak, o walang kasarian.

Pambabae pangngalang tumutukoy sa babae.

Halimbawa: (ate, nanay, blusa, lola)

Panlalaki pangngalang tumutukoy sa lalaki.

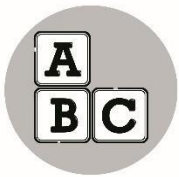
Halimbawa (kuya, tatay, lolo, polo)

Di-Tiyak pangngalang maaaring tumukoy sa lalaki o babae

Halimbawa: guro, pulis, principal, bata

Walang Kasarian pangngalang tumutukoy sa mga bagay na walang kasarian

Halimbawa: upuan, mesa, papel, lapis

Pagyamanin

Ipagpatuloy ang pagsasanay.

A. Kilalanin ang nakaitim na letrang ginamit sa pagpapahayag. Sabihin kung **Pambabae, Panlalaki, Di-Tiyak, Walang Kasarian**

- _____ 1. Matapang na **sundalo** ang pinarangalan.
- _____ 2. Isang **mananahi** ang kaibigan ko.
- _____ 3. Tumawid sa ilog ang kaklase kong si **Nilo**.
- _____ 4. Si **Tiya Concha** ay dumating kahapon.

_____ 5. Ang **bag** ay bago.

B. Gamitin ang angkop na pangngalang nasa loob ng panaklong na bubuo sa diwa ng pangungusap.

1. Pumunta kami ng (tiyo, lolo, kuya, tita) ko sa parlor upang magpagupit ng buhok.
2. Ang ganda ng bestidang nabili ko. Ibibigay ko ito kay (kuya, tiyo, nanay, lolo).
3. Mahilig maglagay ng ipit ang kapatid kong si (Billy, Willy, Lily, Rolly).
4. Ang kaklase ko ay mahilig magsuot ng palda. Siya ay isang (lalaki, babae, guro, kuya).
5. Pupunta kami sa ilog ng aking mga (kalaro, kaklase, kapatid, kaibigan) kasama si nanay.

C. Punan ng tamang pangngalan ang talata tungkol sa iyong kaibigan. Gamitin ang mga pangngalang may iba't ibang kasarian. Pumili sa loob ng kahon.

baon	kaibigan	Nicole	lapis	papel
-------------	-----------------	---------------	--------------	--------------

Ang Aking Kaibigan

Ako ay may _____. _____ ang kanyang pangalan. Siya ay napakabait. _____ niya ay aming pinagsasaluhan. Kapag wala akong _____ at _____, ako'y kanyang pinapahiram. Talagang napakabait ng aking kaibigan.

Bilib na talaga ako sa iyo. Nasagutan mo lahat ng pagsubok. Iwasto mo ang iyong mga kasagutan sa **pahina 11**.

Anong naramdaman mo matapos malaman ang resulta ng iyong pagsisikap?

Isaisip

Isiping mabuti.

Ang _____ ay may kasarian. Maaari itong pambabae, panlalaki, di-tiyak, o walang kasarian. Ito ay ginagamit sa pagsasalita sa sarili at sa ibang tao. Nagiging malinaw ang pagsasalita kung gumagamit ng wastong kasarian sa bawat pinag-uusapan.

Isagawa

Upang lubos na masanay ka sa paggamit ng kasarian ng pangngalan, isagawa ang gawain sa ibaba.

Panuto: Gamitin ang angkop na pangngalan sa loob ng panaklong upang mabuo ang diwa ng talata. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

Maganda ang bagong 1. (**kotse, motorsiklo, dyip**) ng aming guro. Apat lamang ang sumasakay sa kanyang 2. (**sasakyan, paaralan, tahanan**). Tuwing uwian, isinasakay niya ang aming 3. (**kaklase, kapatid, ina**) na dinadaan ang kanilang 4. (**taniman, bahay, tulay**). Masayang-masaya ang aking mga kaklase dahil nalilibre sila sa pagbibitbit ng mabigat nilang 5. (**bola, bag, kahon**).

Magaling! Matapos mong sagutin ang pagsubok, tingnan kung ito ay tama o mali sa **pahina 11**.

Tayahin

Hanggang saan na ba ang iyong kahusayan sa paggamit ng kasarian ng pangngalan?

A. Piliin sa loob ng panaklong ang dapat na gagamiting pangngalan na bubuo sa diwa ng pahayag.

1. Bumili kami ni (ate, nanay, bunso) ng gamit sa iskul. Siya ang nakatatanda kong kapatid.
2. Si kuya Poktoy ay (pinsan, kapatid, tito) ko. Anak siya ng kapatid ng tatay ko.
3. Dumating ang (tiya, tiyo, nanay) ko galing Maynila. Siya ay kapatid na babae ni tatay.
4. Ang (bayaw, bilas, tiya) ko ay masarap magluto. Siya ay asawa ng kapatid kong babae.
5. Gusto ni (kuya, ate, beybi) ng bola para maglaro ng basketbol.

B. Gamitin ang mga pangngalan sa loob ng kahon na bubuo sa diwa ng usapan.

bayani, security guard, kagamitan, Minda, Bb. Reyes

Nag-uusap ang magkaibigang Pedring at Minda tungkol sa kanilang isinagawang Field trip sa Filipino.

Pedring: Talagang tuwang-tuwa ako sa mga pinuntahan natin, (6) _____.

Minda: Alin ba doon? Ang museum ng mga (7) _____ o ang Wild Park?

Pedring: Mas nagustuhan ko ang museum. Ang babait ng mga (8) _____. Kahit hindi mapigilang magpakuha ng mga larawan ng iba nating kaklase, sinasaway lang nila nang mahinahon.

Minda: Oo nga. Nagalit na nga si (9) _____ sa mga pasaway nating kamag-aral.

Pedring: Mayroon palang mga (10) _____ pang natitira ang mga naging bayani sa ating bansa. Ang dami pala nilang nai-ambag sa ating bansa.

Mahusay! Batid kong alam mo na kung paanong gamitin ang kasarian ng pangngalan. Ipagpatuloy ang pagsagot sa ilan pang karagdagang gawain.

Karagdagang Gawain

Para hindi mo makalimutan ang paggamit ng iba't ibang kasarian ng pangngalan, ipagpatuloy mo pa ang iyong pagsasanay.

A. Kilalanin ang kasarian ng pangngalang may salungguhit na ginamit sa loob ng pangungusap. Sabihin kung **pambabae, panlalaki, di tiyak, walang kasarian**. Gamitin ang mga ito sa sariling pangungusap.

- _____ 1. Si Biba ay may bagong manika.
- _____ 2. Umakyat sa punong manga ang kuya.
- _____ 3. Magaling sa klase ang panganay kong anak.
- _____ 4. Gusto kong bumili ng bagong lapis.
- _____ 5. Nawala ang payong ko.

Mga pangungusap: _____

B. Sumulat ng talata tungkol sa iyong sarili. Gumamit ng iba't ibang kasarian ng pangngalan sa pagpapahayag.

Malugod na pagbati! Napagtagumpayan mo ang mga gawain sa modyul na ito. Maaari ka nang magpatuloy sa susunod na modyul.

Susi sa Pagwawasto

<p>Isa isip:</p> <p>Pangngalan</p> <p>Isagawa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kotse 2. Sasakyan 3. Kaklase 4. Bahay 5. Bag 	<p>Tayahin:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ate 2. Pinsan 3. Tiya 4. Bayaw 5. Kuya 6. Minda 7. Bayani 8. Security guard 9. Bb. Reyes 10. Kagamitan 	<p>Karagdagang Gawain:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pambabae 2. Panlalaki 3. Di-Tiyak 4. Walang Kasarian 5. Walang Kasarian <p>B.</p> <p>Guro ang magwawasto</p>
--	--	--

Subukin:	A.)	1.A	2. B	3. D	4. A	5. C	6. inahin	7. nanay	8. manok	9. sisw	10. kapitbahay												
Balikan:	Guro ang magwawasto																						
Tuklasin/Suriin:																							
<table><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr><tr><td>Ama</td><td>Ina</td><td>bunso</td><td>bahay</td></tr><tr><td>kuya</td><td>ate</td><td></td><td></td></tr></table>												1	2	3	4	Ama	Ina	bunso	bahay	kuya	ate		
1	2	3	4																				
Ama	Ina	bunso	bahay																				
kuya	ate																						
*Guro ang magwawasto																							
<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Pambabae</td><td>Panlalaki</td><td>Walang kasarian</td><td>Di-tiyak</td></tr></table>																Pambabae	Panlalaki	Walang kasarian	Di-tiyak				
Pambabae	Panlalaki	Walang kasarian	Di-tiyak																				
Pagyamanin:																							
A.																							
1. Di-tiyak																							
2. Di-tiyak																							
3. Panlalaki																							
4. Pambabae																							
5. Walang Kasarian																							
B.																							
1. Tita																							
2. Nanay																							
3. Lily																							
4. Babae																							
5. kapatid																							
C.																							
1. Kaibigan																							
2. Nicole																							
3. Baon																							
4. lapis																							
5. papel																							

Sanggunian

Lalunio, L., Mindo, D. and Ril, F., 2000. *Hiyas Sa Wika* 6. 1st ed. Quezon

City: LG&M Corporation, pp.30

Liwanag, L., 1999. *Landas Sa Wika*. 1st ed. Quezon City: Dane Publishing

House Inc., pp.52-54,60-62.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-
BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985